

Update EUTR European Timber Regulation (EU 995/2010) : (aantonen legale oogst)

Een van de cruciale punten uit de EUTR is het onderscheid dat de verordening maakt tussen **operators** (in NL-vertaling marktdeelnemers genoemd) en **internal traders** (in NL-vertaling handelaren genoemd).

Operators zijn degenen die het hout(product) voor de eerste keer op de EU-markt brengen. Dat zijn de importeurs die hout van buiten Europa in de EU brengen, maar ook de producenten van Europees hout vallen eronder. Onder producenten die hout voor de eerste keer op de markt brengen vallen boseigenaren die geveld hout aan de weg of als sortiment verkopen. Voor hout dat op stam wordt verkocht telt de koper van het hout als **operator**.

Rondhouthandelaren kunnen dus zowel operator zijn als internal trader.

De **internal traders** kopen van de **operator** volgens de EUTR-definitie. Dat wil dus zeggen dat importeren vanuit een EU-land in dit verband geen import is. Als hout eenmaal voor de eerste keer op de Europese markt is gebracht (door import van buiten de EU of door oogst in het Europese bos) worden verdere transacties gezien als internal trade.

Het onderscheid is van belang, omdat de EUTR voor de beide categorieën verschillende eisen stelt: Aan **de operator** (degene die het hout voor de eerste keer op de markt brengt) wordt de geteld:

1. het is hem verboden illegaal geproduceerd hout op de markt te brengen en
- 2 hij moet due diligence procedures (stelsel van zorgvuldigheidseisen) hanteren bij zijn aankopen. Overtreding van deze eisen wordt gesanctioneerd, waarover verder hieronder.

Deze eisen gelden niet voor de **internal traders**.

Deze heeft slechts te maken met de eis van traceerbaarheid. Hij moet kunnen aangeven van wie hij het hout kocht en aan wie hij het verkocht. Een behoorlijke administratie moet dat inzicht kunnen verschaffen.

De bedoeling van deze verplichting is dat illegaal hout, indien eenmaal gevonden, via de keten van koop en verkoop teruggeleid kan worden naar de aansprakelijke importeur.

Wat de sancties betreft geeft de EUTR niet veel meer dan algemene aanwijzingen. De sancties moeten ontmoedigend, maar wel proportioneel zijn en o.a. in beslagname, boetes en schorsing van de vergunning te handelen betreffen. De sancties moeten per land worden ingevuld. De EU kent zichzelf wel een taak toe ervoor te zorgen dat die sanctionering enigszins geharmoniseerd plaatsvindt. Waar het bij ons op neer zal komen is nog niet helemaal duidelijk, maar de straffen zullen substantieel gaan zijn. Ter geruststelling voor de handelaar moge wellicht gelden dat hij weinig te vrezen heeft zolang hij zijn in- en verkoopadministratie op orde heeft. Afgezien daarvan richten de verbods- en gebodsbepalingen van de EUTR zich immers niet op hem.

Wat de in acht te nemen due diligence betreft kan het volgende worden gemeld.

De EUTR kent een drie fasenprocedure:

- *Fase 1:* In de eerste fase moet informatie over de aankoop beschikbaar zijn. Die informatie betreft o.a. handelsnaam en zo nodig de botanische naam van het hout, land van herkomst, van wie het is gekocht resp. aan wie het is verkocht en documentatie waaruit blijkt dat het hout legaal is geproduceerd. Dat laatste kan zeker de problematische kant van deze fase zijn. Welke documentatie wordt bedoeld? De EUTR zegt daar niets over. Het komt erop neer dat de **operator** zelf op grond van zijn eigen risicobeoordeling moet vaststellen of bijv. een certificaat uitgegeven door een nationale autoriteit voldoende garantie op legaliteit geeft . Aan te nemen valt dat een kapvergunning (van gemeente) of kapmelding bij directie regelingen volstaan. Dat is eveneens aannemelijk bij hout dat is gecertificeerd vlg. FSC of PEFC.
- *Fase 2:* De tweede fase is die van de risicobeoordeling: De **operator** dient aan de hand van de door hem verzamelde en algemeen bekende informatie vast te stellen of het risico dat hij illegaal geproduceerd hout koopt verwaarloosbaar is of niet. Dat laatste kan elk geval aan de orde zijn - aldus de EUTR - indien de soort of het land van herkomst bekend is om illegale kap en indien de

toeleveringsketen complex is. Als dat aan de orde is dient de operator maatregelen te nemen die het risico op illegaliteit beperken. Voor de meeste – maar niet alle!- Europese lidstaten is het risico op illegale kap klein.

- *Fase 3*: De derde fase gaat in als de **operator** heeft vastgesteld dat het risico op illegaliteit niet te verwaarlozen is. Dat is een vaststelling die volledig voor verantwoordelijkheid van **de operator** komt. Er is dus geen instantie die vooraf op legaliteit controleert. In die derde fase kan de **operator**- aldus de EUTR - vragen om nadere documentatie of om controles door derden.

Daarmee komen we op een belangrijke vraag namelijk of certificaten van FSC en PEFC of legaliteitscertificaten als OLB en TLTV een voldoende garantie op legaliteit geven. De EUTR zegt daar niets over en van de Europese commissie valt hierover ook niet veel te verwachten. Niet in de zin dat goede of niet goede certificaten met naam en toenaam genoemd zullen gaan worden. Er wordt wel gewerkt aan algemene richtlijnen en criteria. Die zullen uiterlijk 3 juni 2012 worden vastgesteld. Van certificaten die hier dan aan voldoen mag aangenomen worden dat zij EUTR-proof zijn. De tekstvoorstellen voor de nadere regelgeving - zoals die nu in omloop zijn - geven aan dat FSC en PEFC zullen kwalificeren.

De situatie rond de legaliteitscertificaten is onduidelijker. Die laten zich in twee categorieën onderscheiden, te weten *verification of legal origin* (VLO) en *verification of legal compliance* (VLC). Een VLO-certificaat geeft kort gezegd aan dat de boom met een vergunning is gekapt. Een VLC-certificaat gaat verder. Daarmee wordt aangegeven dat aan alle voor de houtoogst relevante wetgeving is voldaan.

De EUTR is gebaseerd op *legal compliance*. Niet alleen moet er met vergunning gekapt zijn, ook belastingen moeten zijn betaald, aan milieuwetgeving moet zijn voldaan en de wettelijke rechten van derden moeten zijn gerespecteerd. VLO-certificaten voldoen dus niet. De European Timber Trade Federation heeft op dit moment een project lopen dat er o.a. op gericht is te bezien welke legaliteitscertificaten EUTR- proof zijn. Vooralsnog kan er overigens vanuit gegaan worden dat door Keurhout geaccepteerde certificaten voor de EUTR kwalificeren.

Een andere vraag die in dit verband wel wordt gesteld is of door nationale autoriteiten uitgegeven legaliteitsverklaringen afdoende zijn. Het enkele feit dat de EUTR in het leven geroepen is doet de vraag negatief beantwoorden. De EUTR geeft expliciet als risicofactor aan dat een land bekend is met illegale kap. De ervaren importeur weet goed wanneer hij wel of niet op zo'n verklaring kan vertrouwen en zal dan ook in overeenstemming daarmee dienen te handelen.

Op de naleving van de EUTR zal worden toegezien door een in elk land aan te wijzen bevoegde autoriteit, in Nederland zal dat de Voedsel- en Warenautoriteit (VWA) zijn.

Nu voorziet de EUTR in het fenomeen van de zogenaamde Monitoring Organisation (MO). Een MO biedt haar leden een due diligence-procedure aan en controleert die leden daarop. De MO wordt door de bevoegde autoriteit -de VWA- gecontroleerd en hoewel dat niet expliciet is vastgelegd mag aangenomen worden dat leden van een MO uitsluitend door de VWA gecontroleerd zullen gaan worden indien daarvoor een concrete aanleiding bestaat. De VVNH zal aanvragen om monitoringsorganisatie te worden.

Vooralsnog ziet het er niet naar uit dat de AVIH voor haar houthandelaren (**operators**, kopers van hout op stam in NI, Be, BRD of elders in de EU) een specifieke actie hoeft te nemen. Niettemin is denkbaar dat op grond van de nadere regelgeving per 3 juni aanstaande en uit nader overleg met het ministerie toch blijkt dat er iets georganiseerd moet worden. Vooreerst is de aandacht vooral gericht op import van hout van buiten de EU..

Volgens de EUTR zou due diligence op elke aankoop toegepast moeten worden. Onderkend is dat dit niet altijd praktisch is. *Voorgesteld* is nu dat de due diligenceprocedure 1 x per 12 maanden kan worden toegepast indien het om hetzelfde houtproduct, dezelfde leverancier en hetzelfde land en regio van herkomst gaat. Informatie over alle aankopen moet te allen tijde beschikbaar zijn.